

Hlavný kontrolór mesta BARDEJOV

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA

na rok 2010

V zmysle ust. § 18 f, ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p o d á v a m k návrhu rozpočtu mesta na rok 2010 a roky 2011, 2012 toto

o d b o r n é s t a n o v i s k o

Mesto Bardejov vychádzajúc zo schváleného programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta a na základe schváleného zákona o štátnom rozpočte zostavilo návrh rozpočtu pre rok 2010 a roky 2011, a 2012 v programovej štruktúre 16 programov obsahujúcich bežné a kapitálové výdavky.

Globálna ekonomická kríza, ktorá sa odráža v celom hospodárstve Slovenska má pochopiteľne dopad aj na rozpočet mesta. Kým v roku 2007 dostal rozpočet mesta prívlastok ambiciózny, v roku 2008 zodpovedný k budúcnosti, rozpočet pre rok 2010 nemožno nazvať ináč ako degresívny. Tento rozpočet vytvára iba podmienky pre základný výkon samosprávnych funkcií, aj to v značne obmedzenej miere nielen samotného mesta ale aj ním zriadených rozpočtových a príspevkových organizácií. Aj napriek enormnej snahe sa nepodarilo zostaviť rozpočet mesta ako vyrovnaný, a tak škrtenie jednotlivých položiek a šetrenie bude základným leitmotívom hospodárenia v roku 2010.

Celkovo mesto v roku 2010 plánuje hospodáriť s finančnými prostriedkami v príjmovej oblasti vo výške 19 212 138 € a na výdavky plánuje 19 276 743 €, čo vytvára **schodok – 64 605 €**. Oproti roku 2009 sú celkové príjmy nižšie o 15 % a úmerne na strane výdavkov je badateľný pokles temer vo všetkých programoch.

Rozpočet mesta:

Príjmy bežného rozpočtu	17 323 081
Výdavky bežného rozpočtu	17 019 173
+ prebytok	303 908
Príjmy kapitálového rozpočtu	1 889 057
Výdavky kapitálového rozpočtu	2 257 570
- schodok	- 368 513
Príjmové finančné operácie	806 716
Výdavkové finančné operácie	742 111
+ prebytok	64 605
Objem bež. a kapit. príjmov mesta celkom	19 212 138
Objem bež. a kapit. výdavkov mesta celkom	19 276 743
bilancia	- 64 605

A. ROZPOČET PRÍJMOV

A. 1. Bežné príjmy:

Vychádzajúc zo schváleného zákona o štátnom rozpočte výnos dane z príjmov fyzických osôb sa predpokladá vo výške 83,3 % bežných príjmov roku 2009, čo je výpadok podielových daní vo výške 1 594 342 €. Optimálne sú nastavené miestne dane, daň z nehnuteľností je plánovaná o 1,9 % vyššia, poplatok za komunálny odpad o 16,2 % vyšší, avšak výška poplatku sa nezmenila.

V roku 2010 sa už nepočíta so žiadnymi dividendami, ani z Dexia banky, a.s., ani z Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., mesto očakávaný výpadok chce zabezpečiť príjmom z nájmu nehnuteľností od mestských obchodných spoločností Bardterm, s.r.o. vo výške 330 tis. € a Bardbyt, s.r.o. vo výške 166 tis. €.

Administratívne poplatky sú na temer tej istej úrovni ako vlni (98,8 %).

A. 2. Kapitálové príjmy:

Kapitálový rozpočet je príliš obozretný. Neráta sa so žiadnym väčším predajom vlastného majetku, čím si mesto zatvára možnosť získať zdroje na splácanie záväzkov, ktoré narástli neuhrádzaním faktúr za realizované investičné akcie a dodávky tovarov a služieb zvlášť po tom, keď po predaji areálu bývalých vojenských kasární odstúpila spoločnosť SP Bardejov, a.s. od zmluvy a mesto namiesto bezproblémového investičného boomu muselo vrátiť viac ako 1 mil. €. Nedá sa však vylúčiť, že neplánované zdroje z vlastného majetku mesto predsa len získa. Takisto môže ešte získať peniaze po dovysporiadaní pozemkov a jej následným predajom pri individuálnej bytovej výstavbe.

Kapitálové príjmy sú plánované vo výške **1 889 057 €**, čo je 40 % plánovaných príjmov roku 2009. Z toho časť vo výške 481 312 € je dotácia rozpočtovaná v štátnom rozpočte na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok. Bilancia kapitálového rozpočtu je schodok v objeme – **368 513 €**.

B. ROZPOČET VÝDAVKOV

Bežné i kapitálové výdavky sú rozpočtované podľa jednotlivých programov, podprogramov, prvkov, projektov, sú formulované zámery, ciele a merateľné ukazovatele. Ide o nasledovné programy:

1 Služby občanom	9 Životné prostredie a územný plán
2 Bezpečnosť	10 Granty a projekty
3 Doprava	11 Verejné osvetlenie
4 Vzdelávanie	12 Kultúra a médiá
5 Šport	13 Združenia a partnerské mestá
6 Manažment a správa mesta	14 Starostlivosť o pamiatky
7 Lesníctvo, poľovníctvo a rybárstvo	15 Sociálne zabezpečenie
8 Cestovný ruch	16 Bývanie a občianska vybavenosť

B. 1. Bežné výdavky:

Výdavková časť bežného rozpočtu je zostavená vzhľadom na obmedzené finančné zdroje prakticky iba na najnevyhnutnejšie potreby. Ich výška **17 019 173 €** na jednotlivé programy je výrazne nižšia než bola úroveň roku 2009. Napríklad:

- program: Bezpečnosť	47 %	z objemu r. 2009
- program: Doprava	47 %	- „ -
- program: Šport	56 %	- „ -
- program: Lesníctvo, poľovníctvo	24 %	- „ -
- program: Cestovný ruch	62 %	- „ -
- program: Bývanie	55 %	- „ -

Ostatné programy sú nastavené optimálne (sociálna oblasť, školstvo, životné prostredie). Vyššie výdavky sú iba pri programoch Verejné osvetlenie, Granty a projekty a Starostlivosť o pamiatky.

Program 1: Služby občanom (index poklesu na 72 %)

Nižšie zdroje sú plánované pri cintorínskych a náboženských službách a dotáciách pre cirkevné a náboženské spoločnosti.

Program 2: Bezpečnosť (index poklesu na 47 %)

Výdavky na mestskú políciu a činnosť civilnej ochrany sú na úrovni minulého roka, neuvažuje sa s dotáciou pre hasičský záchranný zbor.

Program 3: Doprava (index poklesu na 47 %)

Neplánuje sa s opravou a údržbou v cestnej doprave, znížili sa výdavky na financovanie MHD vo výške 85 % úrovne roku 2009.

Program 4: Vzdelávanie (index poklesu na 99 %)

Znížený rozpočet sa väčšinou prejavuje v mestských predškolských zariadeniach a pri základnom vzdelávaní.

Polepšili si niektoré nešťátne školské zariadenia, napr. temer neuveriteľný nárast detí v ŠSZČ CZŠ sv. Egídia, kde je index rastu 839 %, ŠKD CZŠ sv. Egídia 144 %, ŠKD CZŠ s MŠ sv. Faustíny 144 %, CMŠ bl. Zefyrína 138 %, ŠJ CZŠ s MŠ sv. Faustíny 120 %, v SŠPP PaedDr. Zátorská 588 %.

Program 5: Šport (index poklesu na 56 %)

Značne poklesli dotácie do fondov na podporu športu (-39 tis. €), nebude problém s prevádzkovaním športovo-rekreačných zariadení, výrazne však poklesnú investície.

Program 6: Manažment a správa mesta (index poklesu na 79 %)

Obmedzia sa výdavky na všetkých volených funkcionárov mesta, ako aj výdavky na poslancov a neposlancov pracujúcich v komisiách. Zamestnanci mesta majú garantované 1 % rastu základných plátov. Kriticky vyzerá aj výška prostriedkov na zabezpečenie činnosti úradu ako je poštovné, materiál, údržba pri spravovaní majetku a ďalšie výdavky.

Program 7: Lesníctvo, poľovníctvo a rybárstvo (index poklesu na 24 %)

Pokles je badateľný tak pri lesníctve (- 3000 €) ako aj pri poľovníctve (- 4000 €), hlavne pri čistení poľovníckych chodníkov a všeobecných služieb pre poľovníctvo.

Program 8: Cestovný ruch (index poklesu na 62 %)

Prioritou sú turisticko-informačná kancelária a Bardejovský jarmok. Krátili sa prostriedky na informačné tabule, informačný systém, predajné stánky a propagáciu mesta, neuvažuje sa s revitalizáciou kúpalísk.

Program 9: Životné prostredie a územný plán mesta (index poklesu na 99 %)

Program zahŕňa odpadové hospodárstvo, ochranu pred povodňami, verejnú zeleň a rozvoj mesta z pohľadu životného prostredia. Výdavky na zber a uskladňovanie odpadu sú navýšené

na 121 %, výdavky na kosenie verejnej zelene sú na úrovni roku 2009, stačí to však iba na dve kosby, čo je zo všetkých posudzovaných hľadísk veľmi málo.

Program 10: Granty a projekty (*index rastu na 133 %*)

Ráta sa s výdavkami nevyhnutnými ako spoluúčasť mesta na predkladaných projektoch v rámci jednotlivých výziev.

Program 11: Verejné osvetlenie (*index rastu na 108 %*)

Program zahŕňa príspevok pre Bapos, m.p. na splátku dodávateľského úveru na verejné osvetlenie mesta.

Program 12: Kultúra a médiá (*index poklesu na 91 %*)

Zachovaný je objem prostriedkov na Cenu primátora, zvýšili sa výdavky na oddelenie kultúry, pokles je pri ZPOZ-e, kronike, kultúrnych akciách a dotácii pre Bardejovskú televíziu spoločnosť.

Program 13: Združenia a partnerské mestá (*index poklesu na 72 %*)

Uhradia sa záväzky vyplývajúce z členstva v rôznych záujmových združeniach SR a v UNESCO, úplne sa vytratilo financovanie partnerských miest.

Program 14: Starostlivosť o pamiatky (*index rastu na 103 %*)

Dofinancuje sa oprava pamätníka SNP, ktorá sa začala už v roku 2009.

Program 15: Sociálne zabezpečenie (*index poklesu na 96 %*)

Štandardne je zabezpečená kapitola domovov dôchodcov, stravovanie dôchodcov, opatrovateľská činnosť a aktivačná činnosť. V oblasti sociálnej pomoci sa neuvažuje s príspevkom mesta jednotlivcom a znížené sú aj dotácie pre externé subjekty.

Program 16: Bývanie a občianska vybavenosť (*index poklesu na 55 %*)

Ráta sa s opravou okien bytov financovaných zo ŠFRB. Pri občianskej vybavenosti sú plánované poplatky pre Infotrend, s.r.o. za sprostredkovanie predaja mestských bytov.

B. 2. Kapitálové výdavky:

Objem kapitálových výdavkov je plánovaný vo výške **2 257 570 €**, zameraný je hlavne na tieto činnosti:

Program 1 – Služby občanom: 723 €

V rámci náboženských služieb sa plánuje s odvodnením domu smútku v Dlhej Lúke.

Program 3 – Doprava: 51 212 €

V oblasti dopravy sa z kapitálových výdavkov uvažuje s chodníkom v časti Bardejovská Zábava.

Program 4 – Vzdelávanie: 319 999 €

Pre ZŠ Vinbarg bude poskytnutá dotácia na rekonštrukciu strechy a dostavbu športového areálu z prostriedkov ŠR na základe uznesenia vlády č. 580/2009 zo dňa 26.8.2009.

Program 5 – Šport: 11 501 €

V oblasti športu sa zmrazili investície, suma uvedená v rozpočte je iba doplatok za už vykonané práce.

Program 9 – Životné prostredie a územný plán mesta: 193 817 €

V časti Bardejovský Mihaľov sa dokončí plynofikácia.

Program 10 – Granty a projekty: 848 260 €

Z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ sa zrealizuje zateplenie v základných a materských školách a tiež sa plánuje s investíciou do hnedého priemyselného parku, rekonštrukcia v obidvoch domovoch dôchodcov a investícia do protipovodňových opatrení.

Program 11 – Verejné osvetlenie: 88 989 €

Výdavok na splátku úveru pre Bapos na verejné osvetlenie.

Program 14 – Starostlivosť o pamiatky: 581 520 €

Mesto každoročne získava zo štátneho rozpočtu príspevkov na záchranu a obnovu historických pamiatok. Okrem toho sa plánuje dokončenie hradobného opevnenia v severozápadnej časti mesta.

Program 16 – Bývanie a občianska vybavenosť: 161 549 €

Mesto plánuje pokračovať vo výstavbe bytov na Poštárke a rekonštrukcie bytov na Radničnom námestí č. 25, 30, 38, 41.

C. ROZPOČET FINANČNÝCH OPERÁCIÍ

- 1. Príjmové finančné operácie** tvoria čerpanie úveru schváleného v roku 2009 s pokračovaním čerpania v roku 2010 na spolufinancovanie grantov.
- 2. Výdavkové finančné operácie** tvoria splácanie istín a lízingových splátok v týchto oblastiach:
 - Doprava* – splátka istiny úver. na „inv. akcie mesta“ a „mestské komunik.“ (434 611 €)
 - Šport* – splátka lízingu a úveru na zimn.štadióne -,klimatizač.jednotka, rolba“ (154 428 €)
 - Verejné osvetlenie* – splátka istiny úveru na osvetl. „chodníka B. N. Ves“ (101 000 €)
 - Kultúra a média* – oddelenie kultúry na splátku lízingu „tribúna“ (7 014 €)
 - Bývanie a občianska vybavenosť* – splátka istiny úveru ŠFRB -,byty Vinbarg“ (45 058 €)

D. ROZPOČET ORGANIZÁCIÍ ZRIADENÝCH MESTOM

Rozpočet mesta zahŕňa aj aktivity rozpočtových a príspevkových organizácií zriadených mestom. Rozpočtové organizácie sú súčasťou programového rozpočtu mesta, príspevkové organizácie sú na programový rozpočet mesta napojené príspevkom. Iné organizácie na území mesta môžu z programového rozpočtu získať dotáciu.

Rozpočet **základných škôl** je zahrnutý v programe Vzdelávanie, jeho výška je plánovaná na základe schváleného zákona o štátnom rozpočte na rok 2010 a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení. Novou skutočnosťou je financovanie neštátnych školských zariadení prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa určuje postup pri financovaní subjektov poskytujúcich výchovu a vzdelávanie, ktorých zriaďovateľom je fyzická osoba, právnická osoba alebo cirkev.

Rozpočet v **domovoch dôchodcov** je zahrnutý v programe Sociálne zabezpečenie. Jeho výška podobne ako pri školstve vychádza zo schváleného štátneho rozpočtu.

Pol'sko slovenský dom bude plniť stanovené indikátory aj pri obmedzenom rozpočte.

Mestský podnik **Bapos** má navýšený rozpočet oproti upravenému rozpočtu 2009, krátenie príspevku na verejnosprospešné činnosti je zrejmé, neplánuje sa napr. tretia kosba, hoci mesto má schválené platné nariadenie o údržbe zelene, obmedzili sa vo väčšej miere investície na mestské športoviská, kde je krátenie o polovicu príspevku z vlašajška. Bapos, m.p. má priemerne prepočítaných 138 pracovníkov, čo sa javí na výšku príspevku priveľa, pritom ešte v lete uvažuje s výpomocou cca 15 sezónnych pracovníkov. Priemerná mzda v Bapose je však nízka (453 €).

V **ZUŠ M. Vileca** sa nepočíta so žiadnymi investíciami, v rámci údržby sa plánuje pokračovať vo výmene okien a dokonpletizovať hudobné nástroje pre vlastný orchester. Výška finančných prostriedkov pokrýva prevádzkové náklady zariadenia, najrizikovejšou položkou na škole budú mzdy a odvody.

BTS, s.r.o. bude reagovať na krátky transfer od Mesta obmedzeným vysielaním niektorých relácií, problémom sa začína javiť aj prechod na digitálne vysielanie, pretože stále nie je určené nové sídlo BTS, s.r.o. a výška financií spojená s jeho prípravou a realizáciou.

Návrh rozpočtu bol prerokovaný na porade primátora mesta, v komisiách MsZ a dňa 9.12.2009 na zasadnutí MsR. Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bola splnená podmienka zverejnenia rozpočtu 15 dní pred jeho schválením.

S ohľadom na uvedené skutočnosti **o d p o r ú ě a m** rozpočet mesta predložiť mestskému zastupiteľstvu na schválenie.

Mgr. Vladimír Harajda
hlavný kontrolór mesta